

ΕΚΘΕΣΙΣ
ΤΗΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΝ
ΒΟΔΕΝΩΝ
ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

Ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ Φίλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Βοδενῶν

ΥΠΟ
Δ. Π.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,
1874.

ΤΥΠΟΙΣ ΒΟΥΤΥΡΑ ΚΑΙ Σ/ΑΣ.

ΕΚΘΕΣΙΣ
ΤΗΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΝ
ΒΟΔΕΝΩΝ
ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

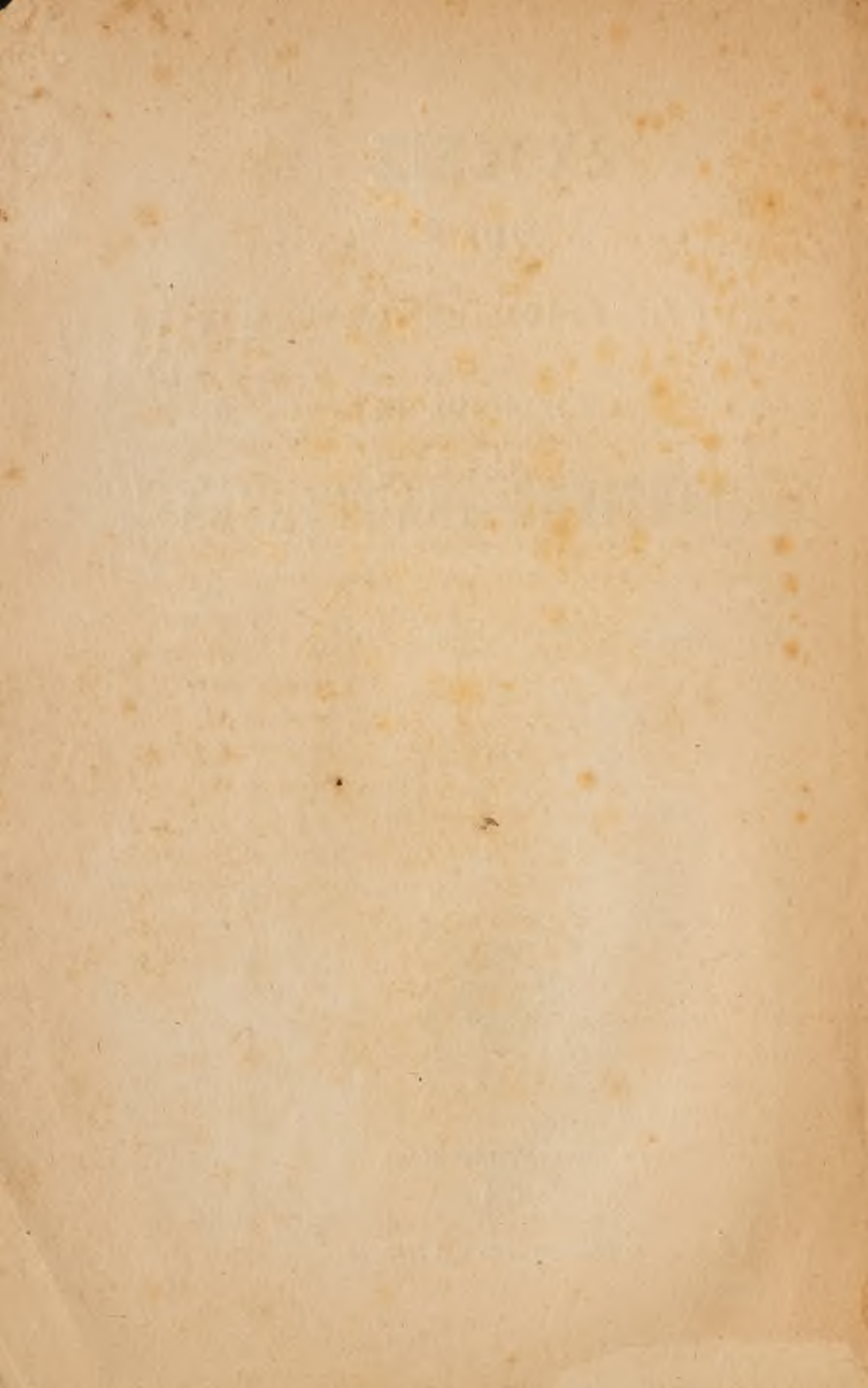
Ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Βοδενῶν

ΥΠΟ
Δ. Π.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,
1874.

ΤΥΠΟΙΣ ΒΟΥΤΥΡΑ ΚΑΙ Σ/ΑΣ.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Ἐπιθυμῶν ὁ ἡμέτερος Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος νὰ λάβῃ γνῶσιν λεπτομερεῇ καὶ ἀκριβῇ ἀπάσης τῆς ἐπαρχίας Βοδενῶν, ἵνα δύναται μετὰ ταῦτα ἀποτελεσματικώτερον νὰ ἐργάζεται, καὶ ἀποφασίσας ἵνα ἀποστείλῃ τινα ἐπὶ τούτῳ καὶ περὶ τὰ τοιαῦτα ἔμπειρον, ὅστις νὰ ἐξιχνιάσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν χωρίων τῆς ἐπαρχίας, τὴν κατὰστασιν τῶν διανοητικῶν δυνάμεων τῶν κατοίκων, καὶ τὰ εὐρισκόμενα ἐν αὐτῇ σχολεῖα, τὸν ἀριθμὸν τῶν φοιτῶντων μαθητῶν, τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας, τὰς σωζόμενας ἀρχαιοτάτητας, ἅμα δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ κεντρικὰ χωρία, εἰς τὰ ὅποια ὑπάρχει ἀνάγκη μεγίστη συστάσεως καλῶν σχολείων, ἀνέβηκε τὴν ἀποστολὴν ταύτην εἰς τὸν Γραμματέα τοῦ κύριον Δημήτριον Πλαταρίδην, ὅστις περιελθὼν πάσας τὰς κώμας καὶ τὰ χωρία, ἐκτίθησι λεπτομερῶς τὴν κατὰστασιν τῆς ἐπαρχίας. Ἐν τῷ παρόντι φυλλαδίῳ βέβαια δὲν ὑπάρχει τι τὸ κνηθὸν καὶ τέρπον τὴν ἀκοήν· διότι καὶ ποικιλία γνώσεων λείπει, καὶ στόμφος λόγων ἄπescι· ὑπάρχει δὲ ξηρὸς μόνον κατὰλογος ἐρειπωμένων κωμῶν καὶ χωρίων, τὰ ὅποια ἂν καὶ τὸ ποικίλον τῆς τύχης καὶ ὁ πανδαμάτωρ χρόνος κατέρριψε χαμαὶ καὶ προσοῦδισεν αὐτὰ, οὐχ' ἦττον ὁμοῦς ὁ ὀξύδερκὴς διαβάτης διορᾷ τὸ ἐνδοξον τῆς κόνεως ταύτης. Ὅστις λοιπὸν γινώσκει τὸ ἀρχαῖον κάλλος τῆς χώρας ταύτης, ὅς εὐαρεστηθῇ νὰ ἀφιερῶσθαι ὀλίγας στιγμὰς ὅπως ἀναγνώσῃ τὴν παροῦσαν ἔκθεσιν, διὰ νὰ ἴδῃ τὰ εἰδεχθῇ ῥάκη τῆς ποτὲ ἐνδόξου πατρίδος ἡμῶν.

Ἐν Βοδενοῖς, τῇ 31 Δεκεμβρίου 1873.

Ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Βοδενῶν.

ΕΚΘΕΣΙΣ
ΤΗΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΝ ΒΟΔΕΝΩΝ
ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ.

ΒΟΔΕΝΑ.

Πόλις κειμένη ἐπὶ τῶν ἐρείπιων τῆς ἀρχαίας πόλεως Αἰγῶν καὶ Ἐδέσσης εἰς ὑψηλὴν καὶ ὑπερήφανον θέσιν, καὶ κατοικουμένη ὑπὸ 400 οἰκογενειῶν Ὀθωμανικῶν καὶ 800 Χριστιανικῶν, ἀπέχουσα ἐκ Θεσσαλονίκης μὲν 16 ὥρας δυτικῶς, ἐκ Γενιτσῶν δὲ 6 ὥρας ἐπίσης δυτικῶς, πρωτεύουσα τῆς πολιτικῆς ἐπαρχίας (καϊμακαμλίκι) καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς, μὲ θρόνον Μητροπολίτου.

Ἡ πόλις αὕτη εὐρίσκετο πρὸ ἐτῶν εἰς ἀνθηρὰν οἰκονομικὴν κατάστασιν, συνεπεία τῆς ὁποίας ἡρυνίθη νὰ ἐναποταμιεύσῃ ἱκανὴν περιουσίαν πρὸς διατήρησιν τῶν ἐλληνικῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς, καὶ ὠκοδόμησε τὸ μεγαλοπρεπὲς σχολεῖον τῶν ἀρρένων. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς λοιπὸν ἐκείνης διετῆρει ἐλληνικὸν σχολεῖον μὲ δύο διδασκάλους, ἀλληλοδιδασκτικὸν ἐπίσης μὲ δύο, καὶ παρθεναγωγεῖον μὲ μίαν μόνην παρθεναγωγόν· ἡ πληθὺς ὅμως τῶν μαθητῶν ἀπῆτει διὰ τε τὸ ἐλληνικὸν σχολεῖον καὶ τὸ ἀλληλοδιδασκτικὸν ἀνὰ ἓνα ἐπὶ διδάσκαλον. Τὴν ἀνάγκην λοιπὸν ταύτην οἱ τότε διδασκαλοὶ παρέστησαν εἰς τὴν ἐφορίαν, ἥ ὁποία δυστυχῶς ἐπιβραβεύομένη τὰ μέγιστα ἐκ τοῦ καθηκον καὶ ἀποστολὴν ἔχοντος ἀρχιερέως, παρημποδίζε τὴν προαγωγὴν τῶν σχολείων διὰ προσθήκης ἐνὸς τοῦλάχιστον διδασκάλου. Αἱ ἰδέαι αὗται τοῦ ἀρχιερέως κατ' ἀρχὰς μὲν ἐθεωρήθησαν

ὥς γινόμεναι χάριν οἰκονομίας ἢ στερήσεως πόρων· ἢ κυρίως ὁμῶς αἰτία τῆς ἀρνήσεως δὲν ἦτο οὔτε ἡ οἰκονομία, οὔτε ἡ ἔλλειψις πόρων! ἦτο ἰδέα τὴν ὁποίαν καὶ ἐνεφύτευσεν εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν, ὅτι, δὲν χρήζει τοῖς νέοις εὐρεῖα παιδεία καὶ ἐπιστημονικαὶ γνώσεις πληροῦσαι τὸν ἐγκέφαλον αὐτῶν ἀέρος, καὶ ἐπομένως δὲν τοῖς χρησιμεύουσι διὰ τὰς ἐν τῇ πατρίδι τῶν ἐργασίας. Τὰς ἰδέας δὲ ταύτας ἔθετε καὶ εἰς ἐνέργειαν προσπαθὼν διὰ πάσης θυσίας νὰ παρακωλύσῃ τοὺς μέλλοντας νὰ μεταδῶσιν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν εἰς ἀνώτερα ἐκπαιδευτήρια.

Τοιαύτη ἦν ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων, ὅτε ὑψώθη ἡ ὑπὲρ τοῦ βουλγαρισμοῦ φωνή, τὴν ὁποίαν ἠσπάσθησαν καὶ διατηροῦσιν εἰσέτι 60 περίπου οἰκογένειαι· γενομένης δὲ τότε καὶ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ ἀρχιερέως ἐκείνου, καὶ ἀντικαταστάσεως ὑπὸ τοῦ νῦν ἀρχιερατεύοντος Ἀγαθαγγέλου, οἱ φίλοι τοῦ προκατόχου, παρὰ πείσαντες καὶ 130 περίπου ἐτέρας οἰκογενείας, ἤρξαντο ἀντιπολιτευόμενοι τὸν νέον ἀρχιερέα τῶν, καὶ ἐν τῇ ἐξάψει τῶν παθῶν τῶν, οἱ ἄλλοτε θιασῶται τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων καὶ τοῦ ἐλληνισμοῦ, οὐχὶ ἐκ πεποιθήσεως, ἀλλ' ἐπὶ σκοπῷ πολιτικῆς ἐπιρροῆς ἐδείκνυντο συνασπιζόμενοι μετὰ τῶν βουλγαροφρονούντων, ὅπερ καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ὑπόπτους εἰς τοὺς ὑπὲρ τοῦ ἐλληνισμοῦ ἀγωνιζομένους, καὶ ἐπομένως διηγήθη καὶ ἡ μέχρι τῆς σήμερον ὑφισταμένη μετὰ τῶν δύο ἐλληνοφρονούντων πάλη, ἣτις δυστυχῶς πάντοτε λήγει πρὸς βλάβην τῶν ἐκπαιδευτηρίων· καθόσον ἐν ἀρχῇ μὲν τῆς ῥήξεως τὰ σχολεῖα ἦσαν ἔτι ἐν καλῇ καταστάσει, συνεπεῖα ὁμῶς τῆς ἐπαράτου διχονοίας ταῦτα παρέλυσαν, καὶ μόλις διὰ τῆς δραστηρίου προσπάθειας τοῦ νῦν διευθύνοντος σχολάρχου Θεοκλήτου, εὐρίσκονται εἰς καλὴν τέραν ὁπωστοῦν κατὰστασιν, εἰσὶ δὲ

α). Σχολαρχεῖον μὲ μαθητὰς 48 διαιρουμένους εἰς τρεῖς τάξεις, ἀνωτέραν μὲ 9 μαθητὰς, δευτέραν μὲ 13 καὶ πρώτην μὲ 25 μαθητὰς.

β). Ἀλληλοδιδασκτικὸν σχολεῖον ἐκ μαθητῶν 260 διαιρουμένων εἰς 34 μαθητὰς τῆς ἀνωτέρας συνδιδασκτικῆς, 35 τῆς μικροτέρας, καὶ 191 ἀλληλοδιδασκόμενους.

γ'). Νηπιαγωγείον περιέχον 80 μαθητρίδας, ἐκ τῶν ὁποίων 20 διδάσκονται συνδιδασκτικῶς αἱ δὲ λοιπαὶ νηπιαγωγικῶς.

Οἱ διδάσκαλοι πληρώνονται ἐκ τοῦ σχολειακοῦ ταμείου ὡς ἑξῆς· ὁ σχολάρχης 80 λίρας, καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μισθοῦ του ὁ Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος προσέφερεν ἑτέρας 10· ὁ ἐλληνοδιδάσκαλος 43, οἱ δύο ἀλληλοδιδάσκαλοι ἀνὰ 25 ἕκαστος καὶ ἡ νηπιαγωγὸς 45.

Ὅποσον ἡδύνατο νὰ προαχθῇ ἡ πόλις αὕτη, ἂν τὰ ἀτομικὰ καὶ πολιτικὰ πάθη ἀμφοτέρων τῶν ἀντιπολιτευομένων ἐλληνοφρονούντων μεριδῶν δὲν εὑρισκον εἴσοδον εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ ἂν ἅπαντες προσεπάθουν μετὰ ζήλου καὶ αὐταπαρνήσεως ὑπὲρ τῆς προόδου, μάρτυς ἡ ἐν τῇ ἐνεστώσῃ καταστάσει ἰδρύσεις τοῦ Συλλόγου, οὗτινος αἱ ἐργασίαι ἂν καὶ δὲν ᾔγε μεγάλαι ὡς αἱ τῶν ἄλλων μεγάλων πόλεων, εἰσὶν ἱκαναὶ ὅμως ν' ἀποδείξωσι τὸν ζήλον καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ὀλίγων μὲν μελῶν, μὴ φειδομένων ὅμως μήτε κόπων, μήτε δαπανῶν ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ δι' ὃν συνέστη ὁ Σύλλογος ἀναδεχθεῖς ἅπαξ τὴν ἡθικὴν καὶ ὕλικὴν ὑποστήριξιν τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ σχολείων καὶ φιλεκπαιδευτικῶν σωματείων, ἐλπίζει εἰς τὴν ὑποστήριξιν ἐκ μέρους τῶν ἀδελφῶν Συλλόγων καὶ φιλομούσων ἐμογενῶν καὶ φιλελλήνων· μετ' ἰωβείου δὲ ὑπομονῆς προσπαθεῖ νὰ κατευνάσῃ τὰ μετὰ τῶν κατοίκων ὑφιστάμενα πάθη, τὰ ὅποια ὡς μὴ ὠφελὲν ἐρριζώθησαν εἰς τὰς καρδίας ἑκατέρας τῶν μεριδῶν, προσκαρτερῶν ὅπως τείνωσιν ἀλλήλοις ἀδελφικὴν χεῖρα, συνεννοηθῶσι καὶ συσσωματωθῶσιν ὑπὲρ τῆς εὐημερίας καὶ προόδου τῆς τε πόλεως καὶ ἐπαρχίας.

Πολλὰ λείψανα ἀρχαιοτήτων σώζονται καὶ ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τοῖς κήποις περίξ τῆς μονῆς τῆς Ἀγίας Τριάδος. Αἱ κατὰ τὰ 1851 καὶ 1872 ἔτη συμβᾶσαι πλημμύραι ἀπεκάλυψαν διαφόρους λιθοστρώτους ὁδοὺς, ὁδραγωγεῖα, διάφορα τεῖχη, θέατρον, ἐπιτυμβίους λίθους μὲ διάφορα ἀνάγλυφα καὶ ἐπιγραφάς, ἃς κατωτέρω καταχωρίζομεν, πρὸς δὲ καὶ τεμάχιον ἀγάλματος τοῦ Ἡρακλέους ἐξ οὗ ἀριδύλως καταστραίνεται ἡ λεοντῇ καὶ τὸ βόπαλον αὐτοῦ.

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς

ΕΤΟΥΣ . ΖΟΜΑΛΕ . . ΟΥΠ
ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΠΟΛΙΤΑΡ
ΧΟΥΝΤΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΛΙ
ΟΝ ΠΕΔΟΥΚΑΙΟΝ ΚΑΙ . ΑΙ .
ΔΡΟΝ ΕΦΗΒΑΡΧΟΥΝΤΟΣ
ΙΟΥΛΙΟΥ ΕΟΡ . . ΤΑ . Φ . ΒΟΙ
ΟΙ ΥΠΟΤΕ . . ΑΙ . ΕΝ Ο Θ

ΣΕΡΒΕΙΛΙΑ
ΚΑΛΑΤΥΧΑ
ΤΩ ΙΔΙΩ ΑΝΔΡΙ
ΑΥΡΗΛΙΩ ΣΕΙΡΙ
ΘΩ ΤΩ ΝΕΚΕΙ
ΝΟΥ ΕΚΕΙΝΩ
ΜΝΕΙΑΣ ΧΑΡΙΝ

ἔπονται 20 γραμμαὶ ἐφαρμμέναι
καὶ δυσανάγνωστοι, ἀκολουθοῦσι δὲ

ΑΥΡΗΛΙΟΣ ΠΑΡΑ ΜΟΝΟΣ
ΑΥΡΗΛΙΟΣ ΖΩΣΙΜΟΣ
ΑΥΡΗΛΙΟΣ ΑΜΙΑΝΟΣ

Ἐν τῇ Μητροπόλει

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ,

ΕΤΟΥΣ .ΗΚ. Τ. ΑΠΟΓΡΑΦΗ

ΕΦΗΒΩΝ ΤΩΝ ΕΦΗΒΕΥΣΑΝ

ΤΩΝ ΥΠΟΛΥΣΙΜΑΧΟΝ ΓΑΒΙ

ΔΙΑΝΟΥ ΤΟΝ ΕΦΗΒΑΡΧΟΝ

ΚΑΤΑ ΤΟΔΟΓΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΡΗΝΟΣ ΔΟΚΟΥΝΤΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΟΣ ΟΙΜΑΡΚΙΑΣ

ΟΥΛΠΙΟΣ ΔΟΜΙΤΙΟΣ ΕΛΗΙΔΗΦΟΡΟΣ

ΕΥΤΥΧΙΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΧΟΥ ΑΝΙΚΗΤΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑ

ΔΡΩΒΙΟΣ

ΖΩΠΥΡΟΣ ΟΥΑΛΕΡΙΟΥ ΕΣΠΕΡΟΝ ΣΕΜΕΛΗΣ

ΣΟΥΔΙΣ ΚΑΛΛΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΜΕΝΟΣ

ΣΑΤΟΡΝΙΛΟΣ ΗΔΕΑΣ ΦΙΛΗΤΟΣ ΦΑΡΙΩΝΟΣ

ΦΗΛΙΞ ΝΙΚΟΜΗΔΟΥ

ΠΑΡΑΜΟΝΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΣ ΚΑΙ ΑΚΥΛΛΟΣ ΠΟΥΛΙΟΥ

ΓΑΙΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΟΣ ΟΙ ΓΑΙΟΥ

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ΑΣΚΛΗΠΑ

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ ΠΑΡΜΕΝΙΩΝΟΣ

ΑΝΝΙΑΙ ΜΕ ΘΩΝΑΔΟΥ

ΜΕΘΩΝΑΔΗΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ

ἀνάγλυφον παριστῶν ἄνδρα καθήμενον ἐπὶ σκιμποδος καὶ
πέριξ αὐτοῦ ἑτέρους ἄνδρας, γυναῖκα καὶ παιδιον· κάτω δὲ

Η Ρ Ω Ε

ΣΕΚΟΥΝ
ΛΟΣ ΤΗ ΓΛΥ
ΚΥΤΑΤΗ
ΣΥΝΒΙΩ
ΜΝΕΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ

Μ Η Μ Α Μ Ε Μ Μ Ο Ι Ε Π Ο Ι
Κ Ε Ν Δ Υ Ρ Ι Λ Ι Ο Σ Δ Λ Ε
Σ Α Ν Δ Ρ Ο Σ Χ Ρ Η Λ Ι Α Δ Ρ Ι
Ε Τ Τ Η Χ Κ Υ Τ Α Τ Η Ε Υ Μ Β Ι
Ω Μ Η Δ Ε Χ Α Ρ Ι Ν
Ε Ν Τ Ω Α Τ Τ Τ Δ Ε Σ Ι Ο Υ

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν ἁγίων Ἀναργύρων

• • ΙΝΙΟC CΕΚΟΝΔΟC

• • ΝΕΙΕ ΙΔΟΜΕΝΕΥC

• • • • • ΚΑΤ

Ἀνάγλυφον συντετριμμένον παριστῶν σύμπλεγμα ἀνθρώπων καθημένων ἐνώπιον τραπέζης.

ΑΥΡΗΛΙΟC ΖΩCΙΜΟC
ΚΑΙ ΑΥΡΗΛΤΑ ΒΕΝΕΡΙΑ
ΟΥΔΛΕΡΙΩ ΤΩ ΙΔΙΩ
ΤΕΚΝΩ ΜΝΙΑC ΧΑΡΙΝ

Ἀνάγλυφον παριστῶν νέον ἐπακουμβοῦντα εἰς ὄπλον καὶ κρατοῦντα στέφανον.

ΝΥΝ ΔΕ ΠΡΟΦΘΑC · ΗΚΑΚΙCΥΗC
ΑΝΗΦΙΑΗC CΘΚΗΜΑCΗC ΚΑΚΩΤ
ΓΕΝΘΗΕΙΑΝ ΤΙΩΘΕCΚΕΖΕΘΡΕ
ΨΕCΘΟΥΑΙΕΜΕ ΔΥCΑΘΛΙΟΝ ΒΙΑ
ΤΡΑ ΟΙΧΟΜΕΝ ΟΙΟCΘΚΕ ΤΕ ΜΟΙ
ΦΡΕΝΕCΙ ΗΕΙCΗΘΕCΙΝΥΕ
ΝΟΗΜΑ CΚΙCΕΔΕ ΝΕCΧΙΟΝΩ

ΔΕΑΤΗΚΟΜΕΝΟΙΑ ΘΔΩΡΟΙΔΙΝΟ
 ΤΑΤΟΙΣΙΕΠΙΣ ΥΕΑΚΡΑΚΙΣ Ε Θ
 ΥΜΙΣ ΔΕ ΗΥΧΗ. ΕΙΝΑΤΑ ΑΝΩΘΕΟ
 ΕΠΙΛΑΜΨΙ ΘΗΘΕΙΑΠΟ·ΚΛΩ
 ΕΤΟΝ ΜΟΙΚΑΙΕΤΩ . ΔΙΟΝΕ

Ἐν τοῖς ἑρείπιοις τῆς ἐκκλησίας Ὑπαπαντῆς

ΔΙΙΥΨΙΣΤΩΙ ΕΥΧΗΝ
 ΜΑΡΚΟΣ ΛΙΒΥΡΝΙΟΣ
 ΟΥΔΛΗΣ

· · ·	ΟΣ ΙΟΕΕΧΙΠΡΟΥ · · ·
· · ·	ΥΤΟΝΑΚΕΡΑΙΟΝ · · ·
· · ·	ΘΕΝΙΠΛΗΡΩΣΑΝΤΑ · · ·
· · ·	ΩΤΟΥΕΠΑΝΣΑΤΟ · · ·
· · ·	ΘΑΠΕΡΙΠΙΛΕ · · · · ·
· · ·	· · · · ·

ΕΓΩ ΜΕΙΛΗΣ ΕΚΛΗΘΗΝ ΠΑΓΑ		ΝΟΣ
ΔΕΜΕΤΡΙΑΝΟΣ		ΓΕ. . ΠΥΚΤΕΙΣΑΣ
ΚΑΙΜΗΔΕΝΑΛΥ	Ἀνὰ γλυφον	ΓΗΣΑΣΟΝΥΝΔΕ .
. . . ΛΥΠΗΜΑΙΚΑΙΕ		ΚΤΩΝ ΙΔΙΩΝΝΗ
. . . ΠΑΚΕΙΑΛΕ		ΞΑΝΔΡΑ ΔΕ ΤΩ
. . . ΑΝΔΡΙΜΝΕΙ		ΑΣ ΧΑΡΙΝΕΠΟΙΗ
. . . ΕΠΑΝ		ΥΕΣΟΙΠΑΡΟ
		ΔΕΙΤΕ

παριστῶν ἄνδρα κρατοῦντα δόρυ.

Παρά τῷ παλαιῷ Μεχκεμέ (εἰρηνοδικεῖω) λάρναξ.

ΗΔΕ ΠΕΤΡΟΣ ΚΕΥΟΕΙ ΓΡΑΦΙΚΟΥ ΔΕΜΑΣ
 ΟΥ ΔΕ ΨΥΧΗΝ
 ΘΕΣ ΠΕΣΙΗΝ ΘΗΚΕ ΘΕΟΣ ΠΕ . . . ΟΝ
 ΟΥΝΕΚΕΝ ΗΝ ΠΑΝΑΡΙΣΤΟΣ ΔΕ ΠΟΛ. . ΙΣ
 ΠΡΩΤΑ ΦΕΡΩΝ ΠΙΝΥΤΗΣ ΚΥΔΟΣ ΕΚΑΡΠΙΣΑΤΟ
 ΕΥΖΑΤΟ Δ ΑΥ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΜΕΡΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΙΤΗΝ
 ΤΟΥΔΕ ΛΑΧΕΙΝ ΤΥΜΒΟΝ ΓΥΡΑΟΣ ΕΥΤΕ ΤΥΧΟΙ
 ΧΑΙΡΕ ΓΡΑΦΙΚΙ

Ἐν τοῖς ὀθωμανικοῖς νεκροταφείοις

ΠΟΘ' ΑΙΛΙΟΣ

ΔΙΘ' ΨΙΣΤΩ ΤΕΡΕΝ
ΤΙΑΝΟΣ ΑΤ ΤΙΚΟΣ
ΚΑΤΟΝΑΡ

ΜΑΤΕΡΩ ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ

ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ ΕΑΥΤΗΣ ΜΝΗ
ΜΗΣ ΧΑΡΙΝ

Ἐν τῇ Μονῇ τῆς ἁγίας Τριάδος

ΝΕ ΦΩΡΩΨΕΙ
ΔΑΜΑΡΤΕ
ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΝΕΙΚΑΝΔΡΟΣ ΕΠΙ
ΒΙΟΤΟΙΟ ΤΕΛΕΥ
ΔΕΞΑΤΟ ΕΝΝΟΚΟΙΣΕ ΚΑ·ΟΥ
ΓΕΡΑΕΔΑΝΑΣ ΦΕΣ
ΨΥΧΗ ΑΙΦΕΡΕΙΑΙΣ ΑΓΩΣΙ
ΦΕΤΟ ΕΩΜΑΔΕΓΑΤΗ
ΕΙΣ ΟΚΑΙΑΝΑΣΤΑΣΕΩ ΕΥΔΙ
ΓΓΕΩΗΜΑΓΕΙΚΗ ΤΕ
ΑΓΝΟΣ ΕΠΙΚΑΙΘΕΙΟΥΠΟΘΩΝ
ΕΠΕΤΕΥΞΑΤΟ ΛΟΥΤΡΟΥ

D M
ΕΡΙΣΤΕΤΟ
ΜΥΤΡΙΣΙΟ
ΜΥΛΥΝΙΑ·ΦΟΡΙΑ
CIDA PATRONA
ΤΑΔΙ ΝΕΡΟΤΙΣ·ΛΕΟ·
PROPR·PROVINC·
MACEDONIAE

. Γ. ΠΕΔΟΥΚΑΙΟΣ ΤΡΙΑΚΑΔΙΩΝ ΚΑΙ /.
. ΤΕΙΑ ΠΑΡΑΜΩΝΑ ΚΑΙ ΣΑΒΕΙΝΑΤ.:.
ΤΕΚΝΩ ΖΩΝΤΕΣ ΕΑΥΤΟΙΣ Ε
Θ ΠΟΙΗΣΑΝ Θ

Ἄνάγλυφον παριστῶν ἵππέα καὶ ὑπὸ τὸν ἵππον κύνες.
ἐφορμῶντα ἐναντίον ἄρκτου ἢ ἀγριοχοίρου, καὶ παρ' αὐτῶ
ὄφιν.

Σ. ΙΟΥΛΙΟΣ ΕΠΑΦΡΟΔΕΙ
ΤΟΣ ΙΟΥΛΙΩΝΕ ΙΚΗΦΟ
ΡΩ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΑ ΡΩΜΗ
ΤΟΙΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΙΣ
ΜΝΗΜΗΣ ΧΑΡΙΝ
ΕΤΟΥΣ ΕΙΤ

ΚΛΑΥΔΙΑΝΘ
ΠΑΡΑΜΟΝΟΓ
ΚΟΥΡΙΑ ΤΙΩ
ΤΡΟΦΙΜΩ ΤΩ
ΦΙΛΩ

ΞΤΟΥΣΘ'ΗΣΘ'
ΞΤΩΝΘ'ΚΒ.....
ΣΠΞΔΙΣ
ΛΥΚΟΝ ΤΟΝΘ'
ΑΛΞΛΦΙΔΗ•ΞΣ
ΝΩΞΤΟΝ ΥΟΝ
ΜΝΗΜΗΣ ΧΑΡΙΝ

Μεσημέρι, 3)4 τῆς ὥρας δυτικῶς τῶν Βοδενῶν, κώμη κατοικουμένη ὑπὸ 110 οἰκογενειῶν Χριστιανῶν μὲ ἐκκλησίαν τῆς Θεοτόκου, καὶ σχολεῖον εἰς ὃ φοιτῶσιν 25 μαθηταί, πληρωνομένου τοῦ διδασκάλου ὑπὸ τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Βοδενῶν.

Ἡ κώμη αὕτη μετὰ τινα ἔτη ἔσεται εἰς κατάστασιν νὰ διατηρησῇ τὸ σχολεῖόν της διὰ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐκκλησίας, τὰ ὅποια σήμερον χρησιμεύουσιν εἰς ἀπότισιν τοῦ χρέους, γενομένου συνεπειᾶ τῆς ἐξαγορᾶς τοῦ χωρίου, καὶ τῆς οἰκοδομῆς ἐκκλησίας· διὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔχουσιν ἀνάγκην βοήθειας. Τὴν ἀνάγκην ταύτην λοιπὸν κατανοήσας ὁ Σύλλογος, ἔστειλεν αὐτοῖς διδάσκαλον.

Κουτουγερὶ, μίαν ὥραν νοτιοανατολικῶς τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 8 οἰκογενειῶν Χριστιανῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Γιαβόρινη ἐπίσης μίαν ὥραν νοτιοανατολικῶς τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 6 οἰκογενειῶν χριστιανῶν.

Πόδος 1 1)4 ὥρας πρὸς μεσημβρίαν τῶν Βοδενῶν, Ἱμπλιάκιον χωρίον κατοικούμενον ὑπὸ 17 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου καὶ σχολεῖον μὲ μαθητὰς 20 πληρωνομένου τοῦ διδασκάλου ὑπὸ τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Βοδενῶν.

Ὅσλιανη 3 ὥρας μεσημβρινῶς τῶν Βοδενῶν, Ἱμπλιάκιον ἐπίσης χωρίον κατοικούμενον ὑπὸ 17 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Δραζίλοβον| δύο χωρία κείμενα ἐπὶ τοῦ ὄρους Τούρλα, μεσημ-

Περισιώρι | βρινῶς τοῦ ἀνωτέρω, καταστραφέντα τῷ 1822.

Φέτισσα 2 1)2 ὥρας μεσημβρινῶς τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον ἔρημον κατοίκων, παρ' αὐτῷ ὅμως κατοικοῦσι 50 περίπου οἰκογένειαι Βλαχοποιμένων, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Γιαννάκοβον 2 1)2 ὥρας μεσημβρινῶς ἐπίσης τῶν Βοδενῶν, καὶ μίαν πρὸς βορρᾶν τῆς Ναούσης, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 10 οἰκογενειῶν χριστιανῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ διδάσκαλον μὲ μαθητὰς 5 πληρώνοντας διδάκτρα.

Τσαρμυρίνοβον, 3)4 ἀνατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 22 οἰκογενειῶν χριστιανῶν, με ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Μαρίνης.

Γκολζουσιάνη μίαν ὥραν μεσημβρινοανατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 4 οἰκογενειῶν χριστιανῶν. Παρ' αὐτῷ μεσημβρινῶς εἰσι καὶ ἐρείπια ἀρχαίας πόλεως, ἐξ ἧς ἐξήχθησαν καὶ ἐπιτάφιοι λίθοι, φέροντες τὰς ἐπιγραφὰς ὑπ' ἀριθμ. 1, 2 καὶ 3· (ἴδε πίνακα ἐν τέλει).

Βέστισσα 2 1)2 ὥρας ἀνατολικῶς τῆς Ναούσης, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 8 Ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 15 χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Χριστοφόρου.

Ἄρσεν μίαν ὥραν πρὸς βορρᾶν τοῦ ἀνωτέρω τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 12 οἰκογενειῶν Ὀθωμανικῶν καὶ 25 χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς.

Ἐπισκοπὴ μίαν ὥραν πρὸς δυσμὰς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 30 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τῆς Ἀναλήψεως.

Μπάϊνα 2 ὥρας μεσημβρινοανατολικῶς τῶν Βοδενῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 4 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Νόβο σέλο ἡμίσειαν ὥραν ΒΑ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 15 οἰκογενειῶν χριστιανῶν με ἐρείπιον ἐκκλησίας.

Καμενίκη 1)2 ὥραν ΜΑ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 15 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Λιποχώρι μίαν ὥραν ΒΑ τοῦ ἀνωτέρω κατοικοῦμενον ὑπὸ 80 οἰκογενειῶν Ὀθωμανικῶν καὶ 3 Χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Ρίζοβον, μίαν ὥραν δυτικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 6 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Ὀρμὰν τσεφλίκι, 1)2 ὥραν ΒΔ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 13 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Πρὸς Βορρᾶν αὐτῆς κεῖται καὶ τὸ Μοναστήριον τῆς Μπαμπιάνης καλούμενον, ἐπ' ὀνόματι τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τιμώμενον, ἔχον ἱκανὸν εἰσόδημα ἐκ τῶν χωραφίων καὶ τῶν ζώων, διὰ τοῦ ὁποίου δύναται νὰ συνδράμῃ εἰς σύστασιν ἑνὸς κεντρικοῦ σχολείου.

Μαβρένοβον 1½ ὥραν ΒΔ τῆς Μπαμπιάνης, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 5 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Νιδίρτσοβον 3¼ ὥρας ΜΔ τῆς Μπαμπιάνης κατοικούμενον ὑπὸ 40 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν.

Μαντάλιβον 1½ ὥραν πρὸς δυσμὰς τοῦ ἁνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 15 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Νικολάου.

Καλλήνησσα 4 1½ ὥρας ΒΔ τῶν Γενιτσῶν, καὶ 3 1½ ΒΑ τῶν Βοδενῶν παρὰ τῷ ποταμῷ Λουδίᾳ, τσιφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 12 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου, καὶ 45 ὀθωμανικῶν.

Σεντέλτσιοβον, 1½ ὥραν ΜΑ τῆς Καλληνήσσης, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 5 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 3 ὀθωμανικῶν.

Κολουδέι, 1½ ὥραν Μεσημβρινῶς τοῦ ἁνωτέρω, τσεφλίκιον.

Γρόπινον 1½ ὥραν Ἀνατολικῶς τοῦ Λουδίου ποταμοῦ, καὶ 4 ὥρας δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 22 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν.

Ἅγιος Γεώργιος (Σφέτι Γεώργι) 3 ὥρας πρὸς δυσμὰς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 25 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, ἐν ᾗ ἱερουργεῖ σχισματικὸς ἱερεὺς.

Καλύβαι, μίαν ὥραν μεσημβρινῶς τοῦ ἁνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 6 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Τσεσιγκίς 1½ ὥραν δυτικῶς τοῦ ἁνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 16 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν Ἀγίας Τριάδος.

Κρουσιάρη 1]2 ώραν πρὸς βορρᾶν τοῦ ἄνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 5 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Πράχανη 1]2 ώραν μεσημβρινῶς τοῦ ἄνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 5 οἰκογενειῶν.

Βλάσι κάτω 4 ώρας Μεσημβρινοδυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 25 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν καὶ 20 Ἀθιγγάνων μὲ ἐκκλησίαν.

Γκολοσέλο, 4 1]2 ώρας Νοτιοδυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, στεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν.

Μουσταφάγκο σέλο παρὰ τῷ Γκόλῳ, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 15 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τῶν Ἀγίων Ἀρχαγγέλων.

Πλάσνα 4 ώρας Νοτιοδυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Βρέσι 3 ώρας Δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 6 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 25 Ἀθιγγάνων.

Βλάσι ἄνω 3]4 πρὸς βορρᾶν τοῦ ἄνωτέρω, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν οἱ ἰδιοκτῆται καὶ ἐνοικιασταὶ τοῦ κάτω Βλάσι.

Πλούγαρ 2 1]2 ώρας πρὸς δυσμὰς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 15 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν· 1]4 δὲ ώρας μεσημβρινῶς κεῖται τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Λουκά, τοῦ ὁποῦ τοῦ εἰσοδήματα ἂν τακτοποιηθῶσι, δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσι πρὸς διατήρησιν καλοῦ σχολείου· παρ' αὐτῷ δὲ 5 λεπτά τῆς ώρας κεῖται ἡ

Πρίζνα, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 5 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 15 Ἀθιγγάνων.

Λιπαρίνοβον 2 3]4 ώρας πρὸς δυσμὰς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 17 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

Καντίνοβο σέλο (σουῆτλι) 3]4 Ἀνατολικῶς τοῦ ἄνωτέρω καὶ δύο ώρας δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν κατοικοῦμενον ὑπὸ 30 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου, καὶ σχολεῖον μὲ μαθητὰς 10 πληρώνοντας δίδαστρα γρόσια 600.

Τὸ χωρίον τοῦτο ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του ἀποτελεῖ τὸ σπουδαιότερον τῶν δευτερευόντων κέντρων τῆς ἐπαρχίας, καθόσον τὰ μικρὸν ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντα δέκα χωρία κεῖνται περίξ τούτου· εἰσὶ δὲ ταῦτα· Καρυώτισσα, Βραστοί, Πρίζνα, Πλούγαρ, Βρέος, Βλάσι, Λιπαρίνοβον, Καλύβαι, Γρόπινον καὶ Ἅγιος Γεώργιος, μὴ ἀριθμουμένων καὶ τῶν εἰς 1 1)2 ὥρας ἀπόστασιν Κρουσιάρη, Τσεσιγκίς καὶ Πράχνανη. Οἱ κάτοικοι ὅμως εἰσὶ πτωχοί, καὶ ἡ ἐκκλησία δὲν ἀποφέρει πλείω τῶν 200 γροσίων καθαρὸν εἰσόδημα. Ἀναγκαιοτάτη λοιπὸν εἶναι ἡ ἐν τῷ κέντρῳ τούτῳ σύστασις καλοῦ σχολείου, εἰς τὸ ὅποσον νὰ δύνανται νὰ φοιτῶσι καὶ οἱ τῶν περίξ χωρίων μαθηταί, ὡς μὴ δυναμένων νὰ διατηρήσωσιν ἐν ἐκάστῳ χωρίῳ διδάσκαλον.

Βραστοί 1)2 ὥραν ΜΑ τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 5 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 12 Ἀθιγγάνων.

Καρυώτισσα 1)4 ἀνατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω, καὶ δύο ὥρας δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 12 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 8 Ἀθιγγάνων, μὲ ἐκκλησίαν τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ χωρίου τούτου εὐρίσκεται καὶ ἐπιτύμβιος πλάξ φέρουσα τὴν ἐπιγραφὴν ὑπ' ἀριθ. 10 (ἴδε Πίνακα ἐν τέλει).

Πούργας 3)4 πρὸς βορρᾶν τοῦ ἀνωτέρω καὶ 1 1)4 δυτικῶς τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον καλλιεργούμενον ὑπὸ Ἀθιγγάνων.

ΓΟΥΜΕΝΤΣΙΑ.

Κωμόπολις τέσσαρας ὥρας πρὸς βορρᾶν τῶν Γενιτσῶν, κατοικοῦμένη ὑπὸ 500 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, ἐξ ὧν αἱ ἡμίσεις εἰσὶ βουλγαροφρονοῦντες, μὲ δύο ἐκκλησίας, ἥτοι τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου κατεχομένης ὑπὸ τῶν βουλγάρων, καὶ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου ὑπὸ τῶν ἐλληνοφρονοῦντων. Ἀμφότεραι αἱ κοινότητες διατη-

ροῦσι σχολεῖα. Καὶ ἡ μὲν ὀρθόδοξος κοινότης διατηρεῖ ἀλληλοδι-
δακτικὸν μὲ 70 μαθητὰς ἄρρενας, διδασκομένους κατὰ τὴν ἀλλη-
λοδιδασκτικὴν μέθοδον, καὶ νηπιαγωγεῖον μὲ μαθητρίας 50.

Οἱ μαθηταὶ ἥχιστα φαίνονται προωδευμένοι, ὥς ἐκ τῆς κακῆς
καὶ ἀμεθόδου διδασκαλίας τῶν προτέρων διδασκάλων, καὶ ὥς ἐκ
τῶν πολλῶν ἀπουσιῶν, διὰ τὰς ὁποίας ὁ νῦν διδάσκαλος δικαίως
ἀπελπιζόμενος ἐκφέρει πολλὰ παράπονα κατὰ τε τῶν γονέων καὶ
τῶν μαθητῶν.

Οἱ μισθοὶ τῶν διδασκάλων τοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων πλη-
ρόνονται ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐκκλησίας, τοῦ διευθυντοῦ λαμ-
βάνοντος λίρας 35, καὶ τοῦ βοηθοῦ (ὅστις χρησιμεύει καὶ ὡς ψάλ-
της) λίρας 23. Ἡ δὲ νηπιαγωγὸς πληρόνεται λίρας 40 ὑπὸ τοῦ ἐν
Βοδενοῖς Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου.

Οἱ πόροι τῆς ἐκκλησίας συγκείμενοι ἐκ τε τῶν δίσκων καὶ τῶν
ἰδιαιτέρων κτημάτων αὐτῆς εἰσὶ δαψιλεῖς, καὶ διὰ τούτων δύνανται
κάλλιστα νὰ διατηρήσωσιν ὀλόκληρον σχολαρχεῖον, καλὸν δημο-
τικὸν σχολεῖον, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον· συνεπεία ὅμως
τῶν κομματικῶν καὶ ἀτομικῶν παθῶν καταναλίσκεται τὸ μεγα-
λείτερον αὐτῶν μέρος εἰς τὰς μεταξὺ των ἔριδας.

Ὀλίγιστοί εἰσιν οἱ ζήλωται τῶν γραμμάτων, καὶ μάρτυς ὁ
μικρὸς ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰ σχολεῖα φοιτῶντων μαθητῶν· ἐνῷ οἱ
βουλγαρόφρονες ἐπιδεικνύουσι περισσότερον ζῆλον, ἀριθμουμένων
τῶν εἰς τὸ βουλγαρικὸν σχολεῖον φοιτῶντων μαθητῶν εἰς 95 ἐκτὸς
τῶν 15 κορασιῶν ἅτινα ἐνεγράφησαν εἰς τὸ ἡμέτερον νηπιαγωγεῖον.

Τσίρνα Ῥέκα χωρίον μίαν ὥραν βορειοδυτικῶς τῆς Γουμέν-
τσιας κατοικοῦμενον ὑπὸ 50 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, μὲ ἐκκλη-
σίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ γραμματοδιδασκαλεῖον μὲ μα-
θητὰς 10, πληρονομένου τοῦ διδασκάλου ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας
γρόσια 1,300.

Μπαροβίτσα χωρίον μίαν ὥραν πρὸς δυσμὰς τῆς Γουμέν-
τσιας, κατοικοῦμενον ὑπὸ 90 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, μὲ ἐκκλη-
σίαν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, ἄνευ σχολείου καὶ διδασκάλου, ἂν

καὶ ἡ ἐκκλησία ἀποδίδῃ κατ' ἔτος περίπου 35 λίρων καθαρὸν εἰσόδημα.

Κρίθα, μίαν ὥραν ἐπίσης δυτικῶς τῆς Γουμέντσας, κώμη κατοικουμένη ὑπὸ 170 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ δημόσιον σχολεῖον εἰς τὸ ὅποιον φοιτῶσι περὶ τοὺς 65 μαθητάς, πληρονομένου τοῦ διδασκάλου ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, ἀποφερούσης κατ' ἔτος περὶ τὰς 35 λίρας.

Οἱ κάτοικοι τῆς Κρίθης εἰσὶν ἐν γένει νοήμονες, φιλότιμοι καὶ φιλομαθεῖς, δὲν ἔτυχον ὅμως μέχρι τοῦδε τῆς ἀπαιτουμένης ἀνατροφῆς.

Πέτρικις, 1 ὥραν ἐπίσης πρὸς δυσμὰς τῆς Γουμέντσας, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 38 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Πέτρου.

Ῥάμνα μίαν ὥραν μεσημβρινῶς τῆς Γουμέντσας, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν Γενέσιον τῆς Θεοτόκου.

Ρουμάνοβον $3\frac{1}{4}$ ὥρας ἀνατολικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 6 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν.

Τσιγάροβον, 2 ὥρας μεσημβρινῶς τῆς Γουμέντσας, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 35 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Ῥαδομύρη 2 $1\frac{1}{2}$ ὥρας ΒΔ τῶν Γενιτσῶν, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 35 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τῆς Ἀναλήψεως καὶ διδάσκαλον πληρονόμενον ὑπὸ τῶν 4 μαθητῶν λίρας 6.

Γερακάρτσι 1 $1\frac{1}{4}$ ὥρας μεσημβρινῶς τῆς Γουμέντσας, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 40 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ· ἄνευ σχολείου δυστυχῶς, ἂν καὶ οἱ ἐτήσιοι πόροι τῆς ἐκκλησίας ἀναβαίνουνσιν εἰς 2 περίπου χιλιάδας γροσίων.

Λιμπάχοβον μίαν ὥραν ΜΑ τῆς Γουμέντσας, τσεφλίκιον κατοικούμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν τῆς Ἀγίας Κυριακῆς.

Γρούμπιφσι 1 $1\frac{1}{4}$ ὥρας ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσας καὶ ἡ-

μίσειαν μακράν τοῦ ἁνωτέρω, χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 70 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου, ἄνευ σχολείου, δυστυχῶς, ἂν καὶ ἡ ἐκκλησία ἀποφέρῃ ἐτήσιον εἰσόδημα 2 χιλιάδων γροσίων.

Γοῦμπα 2 ὥρας ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσας χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 35 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου καὶ σχολεῖον ἄνευ διδασκάλου.

Ὅριζάρτσι 2 1)4 ὥρας ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσας κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν ἄνευ ἐκκλησίας.

Βαλγάτσι 2 ὥρας ἐπίσης ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσας, τσεφλίχιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 25 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου.

Ἀσικλάρη 2 ὥρας ἐπίσης ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσας κατοικοῦμενον ὑπὸ 200 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν.

Μπαμπάκιοι 2 1)4 ὥρας ἀνατολικῶς τῆς Γουμέντσας τσεφλίχιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 35 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν ἄνευ ἐκκλησίας.

Γουσίλοβον μίαν ὥραν ΒΑ τῆς Γουμέντσας χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Πέτρου.

Γοργόπη 2 ὥρας ΒΑ τῆς Γουμέντσας χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 110 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ 1)2 διατελεῖ εἰσέτι τσεφλίχιον, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Νικολάου, καὶ δημόσιον σχολεῖον μὲ 25 μαθητὰς πληρόνοντας διδάκτρα γρόσια 1600.

Τὸ χωρίον τοῦτο, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐν τῶν δευτερευόντων κέντρων τῆς ἐπαρχίας.

Μποϊμίσα 4 1)2 ὥρας ΜΑ τῆς Γεβγελῆς καὶ 3 ὥρας ΒΑ τῆς Γουμέντσας, χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 30 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 90 χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, καὶ σχολεῖον εἰς τὸ ὁποῖον φοιτῶσι 30 μαθηταί, πληρονομένου τοῦ διδασκάλου 1,600 γρόσια ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας.

ΓΕΒΓΕΛΗ.

Κωμόπολις μίαν ὥραν μακρὰν τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ, κατοικουμένη ὑπὸ 290 οἰκογενειῶν χριστιανῶν, καὶ 32 ὁθωμανῶν. Ἐκ τῶν 290 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, 35 εἰσὶ βουλγαρόφρονες, διατηροῦντες καὶ ἰδιαίτερον σχολεῖον τῶν ἀρρένων μὲ 30 μαθητάς.

Ἡ ὀρθόδοξος κοινότης διατηρεῖ τὰ ἐξῆς σχολεῖα.

α'. Ἑλληνικὸν σχολεῖον μὲ δύο τάξεις, καὶ μὲ 12 μαθητάς.

β'. Δημοτικὸν σχολεῖον μὲ 60 μαθητάς διαιρουμένους συνδιδασκτικῶς εἰς 4 τμήματα.

γ'. Νηπιαγωγεῖον συγκεῖμενον ἐκ 50 μαθητριῶν καὶ 10 μαθητῶν· ἐκ τῶν 50 μαθητριῶν, 16 ἀπαρτίζουσι παρθεναγωγεῖον εἰς δύο τάξεις αἱ δὲ λοιπαὶ διδάσκονται νηπιαγωγικῶς.

Ἀμφότερα τὰ σχολεῖα διευθυνόμενα ὑπὸ καταλλήλων διδασκάλων, παράγουσι καρποὺς ἀξίους τῶν προσδοκιῶν, καθόσον ὅ τε διευθυντὴς τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων, καὶ ἡ διευθύντρια τοῦ Νηπιαγωγείου, ἀμφότεροι διακεκριμένης ἱκανότητος καὶ πλήρεις φιλοτιμίας, εὐρόντες καὶ μαθητάς νοήμονας καὶ ἐπιμελεῖς, ἐπηύξησαν τὸν ζῆλον των ὑπὲρ τῆς προόδου.

Οἱ κάτοικοι τῆς Γεβγελῆς, ἄνδρες νοήμονες, φιλότιμοι καὶ φιλομαθεῖς, προσπαθοῦσι παντὶ σθένει ὑπὲρ τῆς ἡθικῆς μορφώσεως τῆς νεολαίας· ἀμηχανοῦσιν ὅμως μὴ ἀπολαμβάνοντες ἕτερον εἰσόδημα, ἐκτὸς τοῦ εἰσοδήματος τῆς ἐκκλησίας ἀναβαίνοντος μέχρι τῶν 6 χιλιάδων γροσίων, ἐκ τῶν ὁποίων πληρόνουσιν εἰς μὲν τὸν ἑλληνοδιδάσκαλον 46 λίρας, ἀποπληρωθέντος τοῦ μισθοῦ του μὲ 10 λίρας ἃς ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος ἐδωρήσατο, εἰς δὲ τὸν βοηθὸν τοῦ Ἀλληλοδιδασκτικοῦ σχολείου λίρας 12. Τὴν νηπιαγωγὸν δὲ πληρόνει ὁ πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων Σύλλογος· ὥστε πρὸς ὑποστήριξιν τῶν σχολείων ἔχουσιν ἀνάγκην καὶ βοηθείας ἀλλαχόθεν, καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ὁ Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος Βοδενῶν ἀπέστειλεν αὐτοῖς 20 λίρας.

Ἐπειδὴ τὰ περίξ χωρία ἐξαρτῶνται κατὰ μέγα μέρος καὶ ὡς πρὸς τὰ ὕλικά συμφέροντα, καὶ ὡς πρὸς τὰς ἰδέας ἐκ τῆς κωμοπόλεως ταύτης, θεωρουμένης ὡς τὸ μόνον κέντρον τῆς βορείου ἐπαρχίας, καὶ ὡς ἐχούσης ἄμεσον σχέσιν μετὰ τῆς ἐπαρχίας Πολυανῆς τῆς ὁποίας ἡ πόλις Κουκουσι ἢ Καλκίτσι εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς πολιτικῆς διοικήσεως ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ὁποίας ὑπάγεται καὶ ἡ Γεβγελῆ· καὶ ἔπειδὴ τὸ Κουκουσι εἶνε ἡ ἐστία τοῦ βουλγαρισμοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ, διὰ τοὺς λόγους τούτους πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῇ κωμοπόλει ταύτῃ διαρκὲς καλὸν ἐλληνικὸν σχολεῖον, δημοτικόν, παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον. Τὰς ἀνάγκας λοιπὸν ταύτας συναισθανομένη ἡ κοινότης, καὶ ἀμνηχανοῦσα ὡς πρὸς τὴν θεραπείαν ταύτην, ἐσκέφθη νὰ συστήσῃ φιλεκπαιδευτικὴν ἀδελφότητα, ὅπως διὰ τῶν προσόδων αὐτῆς, καὶ τῶν ἀλλοχόθεν ἐλπιζομένων βοηθειῶν, δυνηθῇ νὰ διορθώσῃ καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν ἰδίων σχολείων, καὶ χρείας τυχοῦσης νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ περίξ χωρία. Εὐχῆς δ' ἔργον εἶναι ὅπως ἡ ἀδελφότης αὕτη προαχθῇ καὶ ὑποστηρικθῇ ὕλικῶς τε καὶ ἠθικῶς ὑπὸ τῶν συλλόγων καὶ ὁμογενῶν, ἐνθαρρυνθῶσι δὲ οἱ ὑπὲρ τῶν πατρῶων καὶ τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων ἀγωνιζόμενοι μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας Γεβγελιῶται.

Μοίν, 1 1)4 ὥρας δυτικῶς τῆς Γεβγελῆς χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 45 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ καὶ σχολεῖον μὲ μαθητὰς 8, πληρόνοντας διδάκτρα γρόσια χίλια.

Κοβάντσα, 1 1)2 ὥρας ΒΔ τῆς Γεβγελῆς, τσεφλίκιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 20 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν.

Παρδέτσι, δύο ὥρας ΒΔ τῆς Γεβγελῆς, χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ 55 οἰκογενειῶν ὀθωμανικῶν καὶ 25 χριστιανικῶν μὲ ἐκκλησίαν τῶν 5 μαρτύρων.

Γχορνισέρ 2 ὥρας ἐπίσης ΒΔ τῆς Γεβγελῆς, κατοικοῦμενον ὑπὸ 180 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν.

Σμόκφισσα 3 ὥρας ΒΔ τῆς Γεβγελῆς, τσεφλίκιον κατοικοῦ-

μενον ὑπὸ 85 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, καὶ γραμματοδιδασκαλεῖον μὲ μαθητὰς 20, πληρο-
μένου τοῦ διδασκάλου ἔκ τε τοῦ εἰσοδήματος τῆς ἐκκλησίας, καὶ
ἐκ τῶν μαθητῶν 2000 γρόσια.

Τὸ χωρίον τοῦτο κείμενον εἰς τὸ ἀπώτερον βόρειον μέρος τῆς ἐ-
παρχίας, κατέχει θέσιν δευτερεύοντος κέντρου διὰ τε τὸν πληθυσμὸν,
καὶ τὸ ὄριον, πέριξ τοῦ ὁποῖου εἰσὶ πλεῖστα χωρία τῶν ἐπαρχιῶν
Πολυανῆς καὶ Μογλενῶν. Διὰ ταῦτα λοιπὸν εἶναι ἀνάγκη νὰ ληφθῇ
πρόνοια, ὅπως συστηθῇ αὐτόθι καλὸν τι δημοτικὸν σχολεῖον.

Νέγορτ σι μίαν ὥραν ΒΔ τῆς Γεβγελῆς, κατοικοῦμενον ὑπὸ 50
ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 50 χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ
Ἀγίου Ἀθανασίου καὶ γραμματοδιδάσκαλον μὲ μαθητὰς 15 πλη-
ρόνοντας διδάκτρα γρόσια 650.

Μα ρζέντση 3)4 τῆς ὥρας πρὸς βορρᾶν τῆς Γεβγελῆς, κατοι-
κούμενον ὑπὸ 50 ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν καὶ 35 χριστιανικῶν, μὲ
ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου.

Σέχιοβον 1)2 ὥραν ΜΑ τῆς Γεβγελῆς, χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ
70 οἰκογενειῶν βουλγαροφρόνων καὶ 20 ἑλληνοφρόνων, μὲ ἐκκλησίαν
Γεννέσιον τῆς Θεοτόκου, καὶ βουλγαρικὸν σχολεῖον μὲ 30 μαθητὰς.

Σλιόπιντσα, μίαν ὥραν ἐπίσης ΜΑ τῆς Γεβγελῆς, κατοικου-
μένη ὑπὸ 45 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν, μὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου
Δημητρίου, ἄνευ σχολείου, ἂν καὶ ἡ ἐκκλησία ἀποφέρει ἐτησίως
περὶ τὰς 2 χιλιάδας γροσίων, ἅτινα ὁμῶς καταναλίσκονται εἰς
ἄλλας τοῦ χωρίου ἀνάγκας.

Ἀλτσιάνη	μὲ 250 οἰκογενείας	χωρία ὀθωμανικὰ κείμενα 3 ὥρας ΜΑ τῆς Γεβγελῆς, τὰ ὅποια ἀπαρτίζουν τὸν λεγό- μενον Μαϊαντάν.
Καράσιναν	» 400	
Μαϊαντὰχ	» 800	

Δρέβινον 3 1)2 ὥρας ΜΑ τῆς Γεβγελῆς τσεφλίχιον κατοι-
κούμενον ὑπὸ 35 χριστιανικῶν οἰκογενειῶν μὲ ἐκκλησίαν τῶν Ἀ-
ναργύρων, καὶ γραμματοδιδάσκαλον πληρονόμενον ὑπὸ τῶν 10
μαθητῶν γρόσια 300.

"Ισθор 1)2. ὥραν δυτικῶς τοῦ ἀνωτέρω, τσεφλίχιον κατοικοῦμενον ὑπὸ 48 οἰκογενειῶν χριστιανικῶν με ἐκκλησίαν.

Ἀνακεφαλαιοῦντες ἀπάσας τὰς ἀνωτέρω ἐκθέσεις, βλέπομεν ὅτι ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βοδενῶν οἰκούντων χριστιανικῶν οἰκογενειῶν ἀνάβαινει εἰς 5,530 περίπου, οἱ δὲ εἰς τὰ σχολεῖα φοιτῶντες μαθηταὶ ἄρρενες μὲν 1,229 περίπου, θήλεις δὲ 226, τὸ ὅλον 1,455 περίπου· ἀναλογοῦσι δὲ πρὸς 26, 31 τοῖς ἑκατὸν, ἤτοι σχεδὸν 4 οἰκογένειαὶ διατηροῦσιν ἓνα μαθητὴν. Ἀλλ' ἄρά γε δυνάμεθα ὅλους τοὺς εἰς τὰ σχολεῖα φοιτῶντας νέους νὰ ὀνομάσωμεν μαθητάς, τὰ δὲ ἐν τοῖς χωρίοις γραμματοδιδασκαλεῖα νὰ ὀνομασθῶσι τοιαῦτα; πολλοῦ γε καὶ δεῖ· τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν διευθύνονται ὑπὸ διδασκάλων ψελιζόντων μηχανικῶς εἰδὸς τι ἀναγνώσεως ἐκ τῆς ὀκτωήχου ἢ τοῦ ψαλτηρίου· καὶ πλεῖστοι τούτων συμφωνοῦνται μᾶλλον ὅπως καθαρίζωσι τὴν ἐκκλησίαν, ἀνάπτωσι τὰς κανδύλας καὶ ὑποδοιῶσι τὸν ἱερέα ἐν τῇ λειτουργίᾳ· τινὲς μάλιστα καὶ κατὰ τὸ θέρος ὁπότεν οἱ μαθηταὶ εὐρίσκονται κατ' ἀνάγκην ἐν οἰκιακῇ των ὑπηρεσίᾳ, χρησιμεύουσι καὶ ὡς βουκόλοι τοῦ χωρίου.

Ἀπασα ἡ ἐπαρχία διαιρεῖται εἰς τέσσαρα πρωτεύοντα κέντρα· ἤτοι, τῶν Βοδενῶν, Γενιτσῶν, Γουμέντσιας καὶ Γεβγελῆς, εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη καλῶς κατηρτισμένων σχολαρχείων, δημοτικῶν σχολείων, παρθεναγωγείων καὶ νηπιαγωγείων· καὶ εἰς δέκα δευτερεύοντα κέντρα· ἤτοι, Τεχόβου, Βαρτοκώπης ἐπισκοπῆς, Καδινόβου, Γκιουψιάβου, Βουδρίστης, Ζορμπᾶ, Κουφαλίου, Γοργόπης καὶ Σμοκφίσσης, ἅτινα ἔχουσιν, ὡς προερρέθη, ἀνάγκην καλῶν δημοτικῶν σχολείων· προσθετέον σὺν τούτοις καὶ τὰ ἔχοντα χρεῖαν ὑποστηρίξεως καὶ βοηθείας χωρία, ἤτοι Μποϊμίσσης, Μπαρδίτσας, Τσιρναρρέκας, Κρίβας, Μπόζητης, Βλαδόβου, Μεσημερίου, καὶ Τσαρκοβιάννης, ὡς καὶ τοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μογλενῶν χωρίου Πρεβουδίστης· ἀριθμοῦνται δὲ πάντα τὰ δευτερεύοντα κέντρα εἰς 19.

Τοιαύτης λοιπὸν οὔσης τῆς καταστάσεως τῶν κατοίκων τῆς Μακεδονίας, τῶν ὁποίων οἱ πρόγονοι διέδοσαν ἄλλοτε τὴν παιδείαν

τὰ φῶτα καὶ τὸν πολιτισμὸν εἰς τὸν τότε γνωστὸν κόσμον, εἶνε ἀνάγκη ὅπως τὰ φιλεκπαιδευτικὰ σωματεῖα καὶ οἱ φιλότιμοι καὶ φιλόμουσοι ὁμογενεῖς τείνωσι χεῖρα ἄρωγὸν εἰς τοὺς ὑπὸ παχυλὴν ἀμάθειαν ὑπνώττοντας ἀπογόνους τῶν μεγάλων Μακεδόνων. Ὅσον καὶ ἂν ἀνεδέχθη ὁ Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος Βοδενῶν τὸν ὑπὲρ τῆς συστάσεως κεντρικῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ σχολείων ὑψηλὸν προορισμὸν, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς ταῦτα πάντα ἕνεκα τῶν μικρῶν του πόρων, καὶ καθόσον ἡ πληθὺς τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπαρχίας κατατρομάζει τὸν μικρὸν κατὰ τε τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν δύναμιν Σύλλογον· ἐλπίζει ὅμως θαρρούντως εἰς τὰς παρὰ τῶν ὁμογενῶν καὶ ἀδελφῶν Συλλόγων καὶ ἀδελφοτήτων δαψιλεῖς βοθείας, ἵνα τύχῃ τοῦ προορισμοῦ του.

ΠΙΝΑΞ

τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βοδενῶν πόλεων, κωμῶν καὶ χωρίων, μετὰ
τῶν ἐν αὐτοῖς οἰκουσῶν οἰκογενειῶν σχολείων καὶ μαθητῶν.

Λύξων Ἀριθμ.	Ὄνομα χωρίων	Κάτοικοι			Σχολεῖα				
		Ὅθωμανοὶ	Χριστιανοὶ	ὀλίγος ἀριθ. κατόικων	Ἑλληνικόν	Δημοτικόν	Παρθεν. γ.	νηπιαγ. ἀρρένων	ὀλίγος ἀριθ. μαθητῶν
1	Βοδενά	400	800	1200	48	260	20	60	388
2	Μεσημέρι		110	110		25			25
3	Κουτούγερι		8	8					
4	Γιαβόρινη		6	6					
5	Πόδος		17	17		20			20
6	Ὁσλιανη		17	17					
7	Δραζιλισον								
8	Περισιώρη								
9	Φέτισσα								
10	Γιαννάκοβον		10	10		5			5
11	Τσαρμωρίνοβον		22	22					
12	Γκολιουστζάνη		4	4					
13	Βέστισσα	8	15	23					
14	Ἄρσεν	12	25	37					
15	Ἐπισκοπή		30	30					
16	Μπάϊνα		4	4					
17	Νοβοσέλο		15	15					
18	Καμενίκη		15	15					
19	Λιποχωρί	80	3	83					
20	Ῥίζοβον		6	6					
21	Ὁρμάν τεφλίκι		13	13					
	Μεταφέρονται	500	1120	1620	48	310	20	60	438

Αὐξων Ἀριθμ.	Ὄνομα χωρίων	Κάτοικοι			Σχολεῖα					
		Ὅθωμανοὶ	Χριστιανοὶ	ὄλικὸς ἀριθ. κατοίκων	Ἑλληνικόν	Δημοτικόν	Παρθεν. νηπιαγ.	ἀρρένων θηλέων	ὄλικὸς ἀριθ. μαθητῶν	
	Μεταφορὰ	500	1120	1620	48	310	20		60	438
22	Ὅριζάρι		10	10						
23	Βούγκριανη	40	13	53						
24	Βαρτοκώπη		20	20		8				8
25	Τρέμπολις		15	15						
26	Ἅγιος Ἡλίας		36	36						
27	Σάμαρ		19	19						
28	Πριβαρτένις									
29	Τσαρκοβιάνη		50	50		15				15
30	Βλάδοβον		65	65		40				40
31	Βαλκογιάννοβον		38	38						
32	Γκούγκοβον		22	22						
33	Νήσρα		35	35						
34	Τέχοβον		90	90		30				30
35	Γενιτσά	800	400	1200	21	93	16	50	30	210
36	Ἀπόστολοι		80	80		32				32
37	Κουφάλι		291	291		25				25
38	Νταρί Βερμεσλί	10		10						
39	Μόζητς		60	60		25				25
40	Πέτροβον		100	100						
41	Λειβαδίτσα		40	40		20				20
42	Κονίκοβον									
43	Κουσίνκοβον	40	10	50						
44	Ταγαρμίσκοβον									
45	Λιτωδότη		25	25		5				5
46	Ῥάμελυ		25	25		15				15
47	Ἀαλάρη		20	20						
48	Τσιαουσλή		4	4						
49	Κιρκάλοβον		30	30						
50	Ζορμπᾶς		44	44		20				20
	Μεταφέρονται	1390	2662	4052	69	638	36	50	90	883

Αὐτῶν Ἀριθμ.	Ὄνομα χωρίων	Κάτοικοι			Σχολεῖα					
		Ὅθωμοι	Χριστιανοὶ	ἐλικὸς ἀριθ. κατοίκων	Ἑλληνικόν	Δημοτικόν	Παρθενάγ.	νηπιαγ. ἀρρένων	θηλέων	ἐλικὸς ἀριθ. μαθητῶν
	Μεταφορά	1390	2662	4052	69	638	36	50	90	883
51	Λαχάντσε		22	22		8				8
52	Τσιοχαλάρη		35	35		12				12
53	Σαρίτσιοβον		37	37		10				10
54	Ἰλιτσιοβον		35	35		5				5
55	Δαμνιανή		8	8						
56	Πυλωρίκη		30	30		12				12
57	Κρουσιάρη		32	32		10				10
58	Λαζιτσιάρη		12	12						
59	Κασιλάρη	50		50						
60	Βέικι πάζαρ		25	25						
61	Βούδριστα		75	75		20				20
62	Ὅμπαρ									
63	Παλαιόκαστρον									
64	Μπαλίτσια		7	7						
65	Λοζάνοβον	12	6	18						
66	Τριφούλτσιοβον	30		30						
67	Γκζούφιζουβον		25	25		6				6
68	Ἀσσάρ βεη	15	30	45		10				10
69	Καράμζενον	25		25						
70	Ἰσπιρλίτι	35		35						
71	Δρένοβον		6	6						
72	Μπαμπιάνη		20	20						
73	Μαβρένοβον		5	5						
74	Νιδίρτσιοβον	40		40						
75	Μαντάλιβον		15	15						
76	Καλλήνησσα	45	12	57						
77	Σεντέλτσιοβον	3	5	8						
78	Κολουδέι									
79	Γρόπινον		22	22						
	Μεταφέρονται	1545	3161	4771	69	731	36	50	90	976

Αὐξων Ἀριθμ.	Ὄνομα χωρίων	Κάτοικοι			Σχολεῖα					
		Ὀθωμανοὶ	Χριστιανοὶ	ὀλικὸς ἀριθ. κατοίκων	Ἑλληνικόν	Δημοτικόν	Παρθεν. ἀρρένων	νηπιαγ. θηλέων	ὀλικὸς ἀριθ. μαθητῶν	
	Μεταφορὰ	1645	3126	4771	69	731	36	50	90	976
80	Ἅγιος Γεώργιος		25	25						
81	Καλύβαι		6	6						
82	Τσεσιγκίς		16	16						
83	Κρουσιάρη		5	5						
84	Πράχνανη		5	5						
85	Βλάσι κάτω		25	25						
86	Γκόλο σέλο		20	20						
87	Μουσταφάγκο σέλο		15	15						
88	Πλάσνα		20	20						
89	Βρέσι		6	6						
90	Βλάσι ἄνω									
91	Πλούγαρ		15	15						
92	Πρίζνα		5	5						
93	Λιπαρίνοβον		17	17						
94	Καντίνοβο σέλο		30	30		10				10
95	Βραστοὶ		5	5						
96	Καρυώτισσα		12	12						
97	Πούργας									
98	Γουμέντσια		500	500		70		50		120
99	Τσέρνα ρέκα		50	50		10				10
100	Μπαροδίτσα		90	90						
101	Κρίβα		170	170		65				65
102	Πέτγκις		38	38						
103	Ῥάμνα		20	20						
104	Ῥουμάνοβον		6	6						
105	Τσιγάροβον		35	35						
106	Ῥαδομύρη		35	35		4				4
107	Γερακάρτσι		40	40						
108	Λιμπάχοβον		20	20						
	Μεταφέρονται	1645	4357	6002	69	890	36	50	140	1185

Αὐξων Ἀριθμ.	Ὄνομα χωρίων	Κάτοικοι			Σχολεῖα					
		Ὀθωμανοὶ	Χριστιανοὶ	ὀλιγὸς ἀριθ. κατοίκων	Ἑλληνικόν	Δημοτικόν	Παρθεν. γ.	νηπι. γ.	ὀλιγὸς ἀριθ. μαθητῶν	
	Μεταφορὰ	1645	4357	6002	69	890	36	50	140	1185
109	Γρούμπιφτσι		70	70						
110	Τοῦμπα		35	35						
111	Ὀριζάρτσι		20	20						
112	Βαλγάτσι		25	25						
113	Ἀσικλάρη	200		200						
114	Μπαμπάκχοι		35	35						
115	Τουσίλοβον		20	20						
116	Γοργόπη		110	110		25				25
117	Μπόιμισσα	30	90	120		30				30
118	Γεβγελή	32	290	322	12	60	16	10	34	132
119	Μοῖν		45	45		8				8
120	Κοβάντσα		20	20						
121	Παρδέτσι	55	25	80						
122	Γκορνισέρ	180		180						
123	Σμόκφισσα		85	85		20				20
124	Νέγορτσι	50	50	100		15				15
125	Μαρζέντση	50	35	85						
126	Σέχοβον		90	90		30				30
127	Σλρόπιντσα		45	45						
128	Ἀλτσιάνη	250		250						
129	Καρά σινάν	400		400						
130	Μαϊαντάχ	800		800						
131	Δρέβινον		35	35		10				10
132	Ἰσβορ		48	48						
	Τὸ ὅλον	3692	5530	9222	81	1088	52	60	174	1455

Αρ. 1.

ΛΕΥΚΙΟΣ ΘΥΟΛΚΑΚΙΟΣ ΛΕΥΚΙΟΥ ΛΜΥΝΤ
ΗΡΑΚΛΗ ΚΑΛΛΙΝΙΚΩ ΕΥΧΗΝ

Αρ. 2

ΤΙΚΛΑΥΔΙΟΝ ΙΛΔ
ΡΙΩΝΑ ΤΟΝ ΥΙΟΝ
ΑΝΔΡΟΝΕΙΚΟΣ ΚΑΙ
ΕΥΤΥΧΙΣ ΚΑΙ Η ΟΡΕΙΠΗ
ΑΥΤΩΝ ΙΛΑΡΑ ΗΡΩΔ

Αρ. 3 (χ'ων)

ΠΟΠ
ΙΛΛΙΑ
ΣΥΝΓ
ΓΡΑΦ
Η

Ἀνάγλυφον παριστῶν ἄνδρα πωγωνοφόρον καὶ νεαίδα ἢ πο

Στήλη Αρ. 4.

Αρ. 5.

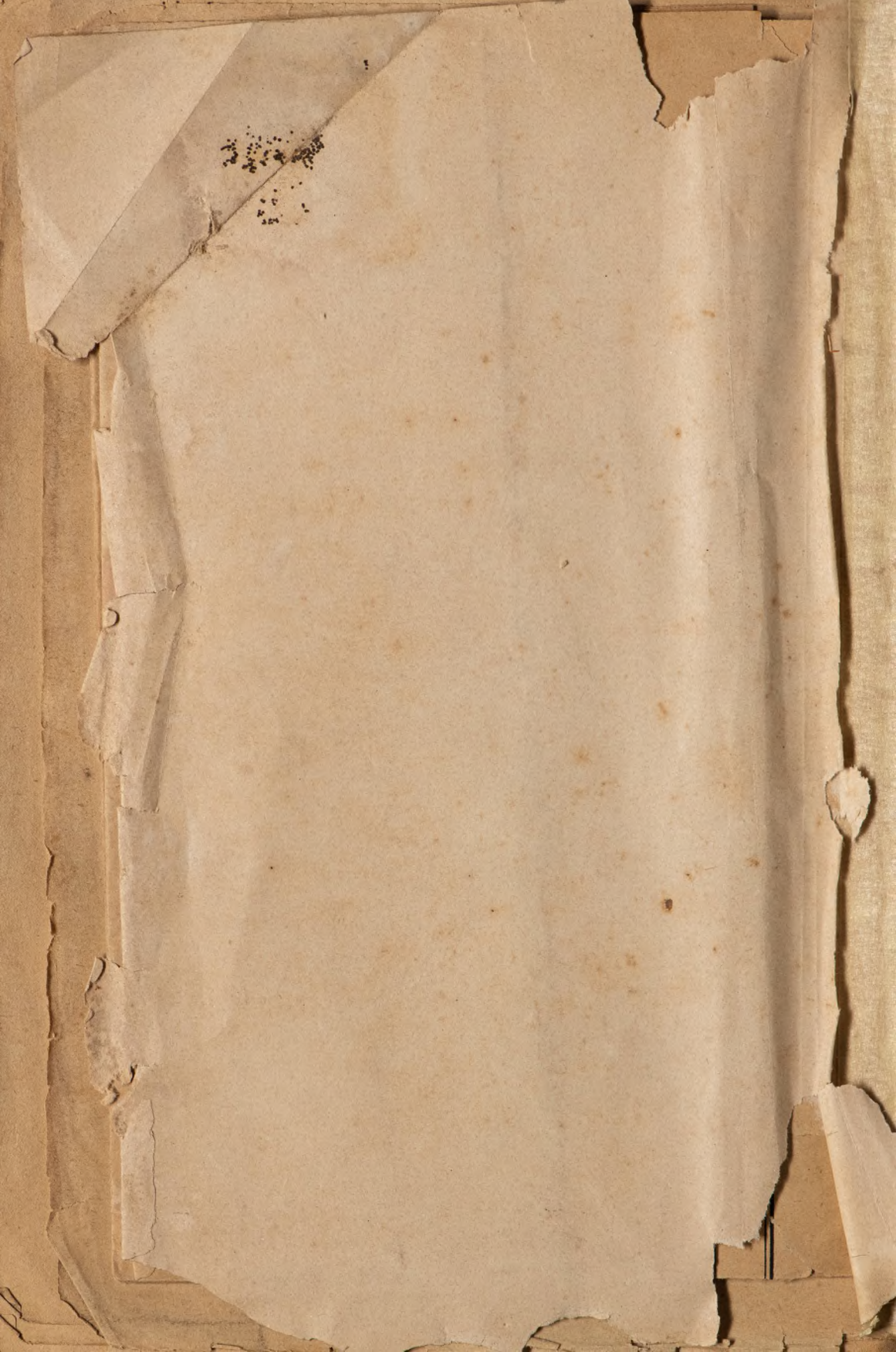
Αρ. 6

ΧΑΡΗΣ ΑΛΕΞΑΝ
ΔΡΟΝ ΚΑΙ ΔΗΜΗ
ΤΡΙΟΣ ΧΑΡΗΤΟΣ

ΛΥΚΑΓΕΔΟΚΑΙ
ΩΚΟΣΜΩ ΤΩ
ΙΔΙΩ ΑΝΔΡΙ

ΠΑΠΙΑ ΕΥ
ΕΛΥΤΗ Ζ
ΚΑΙ ΝΙΚΙ

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ.

(Εκδ. Σελ. 18, 19, 25 καὶ 33).

Αρ. 1.

ΛΕΥΚΙΟΣ ΘΥΟΛΚΑΚΙΟΣ ΛΕΥΚΙΟΥ ΛΜΥΝΤΑΣ
ΗΡΑΚΛΗ·ΚΑΛΛΙΝΙΚΩ· ΕΥΧΗΝ

Αρ. 2

ΤΙΚΛΑΥΔΙΟΝ ΙΛΑ
ΡΙΩΝΑ ΤΟΝ ΥΙΟΝ
ΑΝΔΡΟΝΕΙΚΟΣ ΚΑΙ
ΕΥΤΥΧΙΣ ΚΑΙ ΗΘΡΕΙΠΗ
ΑΥΤΩΝ ΙΛΑΡΑ ΗΡΩΑ

Αρ. 3 (ζών)

ΠΟΠ
ΙΛΛΙΑ
ΣΥΝΓ
ΓΡΑΦ
Η

Ἀνάγλυφον παριστῶν ἄνδρα πωγωνοφόρον καὶ νεοίδα ἢ παιδίον.

Αρ. 8

ΚΟΡΝΗΛΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
ΦΑΒΙΩ·ΚΑΙ ΑΙΔΙΩ ΔΗΜΗΤΡΙΩ ΤΩ
ΨΙΩ ΚΑΙ ΑΝΔΡΙΜΝΗΑΣ ΧΑΡΙΝ
ΚΑΙ ΑΥΤῆ ΖΩΣΑ ΚΑΙ ΤΑΤΕΚΝΑ
ΦΑΒΙΟΝ ΚΟΡΝΗΛΙΟΝ ΑΠΕΡΑ
ΚΑΙ ΦΑΒΙΟΝ ΚΟΙ ΝΗΛΙΟΝ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ ΜΗΝΟΣ
ΑΙΔΟΝΑΟΥ

Ἀνάγλυφον παριστῶν ἱππία, καὶ
κἄτωθεν κύνα.

Αρ. 9

ΣΙΜΙΑΣ ΝΙΚΑΡΧΟΥ
ΝΙΚΑΡΧΟΣ ΣΙΜΙΟΥ
ΗΡΩΕ

Ἀνάγλυφον ἐφαρμένον.

Αρ. 10

ΚΑΤΡΙΚΙΟΝ ΜΕ ΦΙΛΙΠΠΟΝ ΤΥΒΕΝΣΕΝ ΤΙΤΟΣ ΥΙΟΣ
ΕΙΟΝΙΟΥ ΓΕΛΛΟΥΣ ΛΗΧΙΚΑΤΑΦΘΙΜΕΝΟΝ
ΩΤΕΑ ΔΕΝΘΑΔΕ ΝΕΙΚΕΝΕ ΤΕΙ ΓΛΥΚΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΜΟΙΡΑΝ
ΟΥΧΙ ΜΟΝΟΝ ΖΩΟΙΣ ΠΑΤΡΙΟΝ ΣΤΕΔΑΦΟΣ

Η ΔΑΙΑ ΝΕΥΚΛΕΙΑΣ ΤΗ ΚΑΙ ΜΑΡΙΑΝ ΜΕΘΑΝΟΎΣΑ (ν)
ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΝ ΙΔΙΗΝ ΥΙΟΣ ΞΘΑΨΞ ΤΙΤΟΣ
ΟΚΤΩ ΚΑΙ ΔΕΚΕΤΗΣ ΛΕΙΦΟΕΙΣ ΝΕΩΩΤΑ ΔΕ ΠΑΤΡΟ
ΞΣΕΝ ΞΘΗΚΕΝ ΕΜΟΙ ΔΥΡΡΑΧΙΟΥ ΚΟΜΙΣΑΣ
ΗΧΙΦΙΠΠΟΜΕΘΑΨΕΝ ΕΜΟΝΤΩ ΙΝΑ ΑΛΛΑ ΤΡΟΦΞΙΩΝ
ΜΗΝ ΞΘΞΙΣ ΑΜΦΟΤΕΡΟΙΣ ΤΥΒΟΝΕ ΧΩΣ ΕΝΕΝΑ

Ω ΤΟΝ ΕΜΟΝΙ ΑΡΑ ΤΥΒΟΝΑ ΓΞΙΣ ΤΙΤΟΝ ΙΕΑΙ ΦΙΛΙΠΠΟΥ
ΠΑΤΡΟΣ ΕΔΕΣ ΣΑΙΟΝ ΠΑΙΔΑΜΕ ΚΑΙ ΜΑΡΙΑΣ

ΠΑΤΡΙΣ ΜΕ ΜΟΙΕ ΔΕ ΓΓΑ ΤΟ ΔΟΝΟΜΑ ΚΑΝΔΙΑ ΓΡΑΠΤΗ
ΚΕΙΜΑΙ ΔΕΝΘΑΔΕ ΓΩ ΣΥΝΓΑΜΩ ΟΥΣΙΑ ΤΙΤΟΥ

Στήλη Αρ. 4.

Αρ. 5.

Αρ. 6.

ΧΑΡΗΣ ΑΛΕΞΑΝ
ΔΡΟΝ ΚΑΙ ΔΗΜΗ
ΤΡΙΟΣ ΧΑΡΗΤΟΣ
ΔΙΙ ΥΨΙΣ ΙΩΙ

ΛΥΚΑΓΕΔΟΚΑΙ
ΩΚΟΣΜΩ ΤΩ
ΙΔΙΩ ΑΝΔΡΙ
ΜΝΕΙΑΣ ΧΑΡΙΝ
♡

ΠΙΠΙΑ ΕΥΤΥΧΙ
ΕΛΥΤΗ ΖΩΣΑ ΚΑΙ
ΚΛΕΝΙΚΙΑ ΤΩΝ
ΔΗΜΝΗΜΗΣ ΧΑ
ΡΙΝΩ (όπη) ΤΩΝ
ΙΔΙΩΝ ΤΟΙΣ
ΙΔΙΟΙΣ ΕΠΟΙΗΘ
ΣΕΝ

Αρ. 7

ΑΥΤΟΝ . Ο . Α .
ΡΙΠ . Λ

Ἀνάγλυφον ἐφαρμένον παριστῶν ἄνδρα κνηλεον ἐπὶ σκίμπος καὶ
κρατοῦντα διὰ τῆς δεξιᾶς τὴν χεῖρα ἐτέρου ἄνδρος ἢ γυναῖκος ὀρθίου, καὶ
διὰ τῆς ἀριστερᾶς τὴν κεφαλὴν τοῦ ὀρθίου παιδίου ἐστάμενον.